

จิตว่าง

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาพุทธธรรมะเห็นใหม่ หลวงตาสั่งไว้บอกว่าให้ดูใจเรา ให้ดูใจเรา เรื่องของเขา เรื่องของเรา ให้ดูใจเราอย่าไปยุ่งกับเขา ให้ดูใจเรา เราก็ดูใจเราอยู่นะ เราไม่ยุ่งกับใคร นะ ไม่ยุ่งจริงๆ นะ ไม่ยุ่ง แต่เวลาเราพูดมันเป็นนิสัย นิสัยเวลาพูดอะไรพูดจริงจังก็นจริงก็พูดจริง พูดจริงมันก็เป็นคำที่รุนแรง คนฟังว่าเป็นคำที่รุนแรง แต่ความจริงในความรู้สึกเราไม่ใช่ความรุนแรง เราพูดข้อเท็จจริง แล้วเรารอตรงนี้นานาน

เมื่อก่อนนี้ เวลาพวกคูจิต เขาบอกว่าเขาถูก เขาถูก ทำไมเราไม่ค้าน แล้วโยมก็ถามว่าทำไมเราไม่ค้าน เราบอกค้านไม่ได้ เพราะตอนที่ก่อนหน้านี้ เวลาเราค้านไป เราพูดไปแบบว่าข้อเท็จจริง เขาไม่ว่าค้านไง เขาว่าเหมือนกัน มาคำไหนก็เหมือนกัน เหมือนกันทุกที ไม่เคยบอกว่าต่างกันเลย ต้องเหมือนกันตลอด เราบอกไม่เหมือน ไม่เหมือน เพราะอะไรรู้ไหม เขาต้องการให้เราค้าน เพราะเราค้านเราจะบอกเทคนิค บอกถึงความผิดพลาดใช้ไหม เขาก็จะเอาไปเขียนให้มันเป็นทางเดียวกัน

ก่อนหน้านี้เวลาเขาพูดมามันไม่ใช่ความเห็นของเขา มันเป็นความรู้สึกที่เขาศึกษามาจากอภิธรรม มันไม่ใช่ความเห็นของเขา เรารอให้เขาแสดงความเห็นออกมา เพราะความเห็นมันออกมาจากใจ ความรู้ความเห็นมันออกมาจากใจนะ แต่การศึกษามันศึกษามาจากอภิธรรม เราพูดอะไรปั๊บ ชักอภิธรรมมา ชักชื่อมันมา ทุกคนต้องยอมจำนนใจ อย่างเช่นเวลาเราคุยกับพระ เวลาพระมาหาเราคุยเรื่องธรรมะกัน เราบอกว่าอย่างนี้ผิด เขาบอกผิดทำไม หลวงปู่ฉันสอน หลวงปู่ฉันสอน พูดบอกหลวงปู่สอน เราอึ้งเลย

เพราะหลวงปู่สอนก็อ้างว่าหลวงปู่เห็นด้วยใช่ไหม ถ้าเราโต้แย้งก็ต้องแย้งหลวงปู่ด้วยใช่ไหม เราบอกเอาหลวงปู่วางไว้ก่อนสิ เอาหลวงปู่ยกขึ้นหิ้งไว้ละ แล้วเราคุยกันตัวต่อตัว ไอนั้นหลวงปู่เราวางไว้ก่อน แล้วเราคุยกันด้วยเหตุผลก่อน ต้องเอากันตรงนี้ไง เราคุยกันด้วยเหตุผล แต่อ้างหลวงปู่เลย

นี่ก็เหมือนกันคำหนึ่งก็อภิธรรม ในพระพุทธเจ้าว่าอย่างนั้น สองคำก็พระพุทธเจ้าว่าอย่างนั้น แต่ความจริงอันนั้นที่เขาเขียนมาแต่เริ่มเดิมทีนะ มันเป็นพระอภิธรรม มันเป็นธรรมะของพระพุทธเจ้า ไม่ใช่ความเห็นของเขา แต่ในปัจจุบันนี้ความเห็นของเขา เขาเขียนความเห็นของเขาในแก่นธรรมของหลวงปู่คุณนะ

ในแก่นธรรมของเขานะ อู๋ เราอ่านทั้งเล่มนะ เวลาลูกศิษย์เขามา หลวงพ่อได้อ่านหนังสือเขาหมดหรือยังๆ อ่านไม่หมดค่านไฉนอย่างไร ไม่ต้องอ่าน ไอนั้นสิอย่างนั้นเอาวางไว้ก่อน แต่ความจริงมันเป็นความรู้สึกที่ออกมา ความจริงของตัวเองมันไม่มี อันนั้นมันเป็นตำราหมด หลวงตาพูดนะซึ่งใจมากนะ เวลาหลวงปู่มันท่านชราภาพ ท่านห่วยมากเลย ห่วยมากกว่าคนรู้จริงมันมีน้อย

แล้วความจริง หลวงปู่มันท่านใช้ทั้งชีวิตของท่าน ท่านบุกบันของท่าน แล้วท่านฝึกครูบาอาจารย์ของเรา ฝึกมากเลย แล้วครูบาอาจารย์เราอยู่ที่หนองผือละ หลวงตาเล่าเองว่าองค์ไหน ปฏิบัติแล้ว มีหลักมีเกณฑ์ท่านจะคอยจี คอยจีคือคอยตรวจสอบ คอยส่งเสริม ถ้าองค์ไหนภาวนาไม่เป็น ท่านก็ให้อยู่ด้วยกันท่านก็ไม่พูด ก็เหมือนเรา เราทำงานไม่เป็น บังคับให้เราทำนะ เราทุกข์ตายเลย บางอย่างงานเราทำไม่ได้ แล้วครูบาอาจารย์บังคับให้เราทำ เราจะทุกข์ไหม แต่ถ้าคนมันทำได้ แต่มันยังทำไม่ดีใช่ไหม ก็ฝึกให้มันดีขึ้น ดีขึ้น เขาเรียกว่าภาวนาเป็นกับภาวนาไม่เป็นไง

ภาวนาเป็นมันจะเข้าทาง พอเข้าทางไป ครูบาอาจารย์จะคอยบอก คอยจี คอยดึง แบบอยู่ที่สูงนะ โยนเชือกลงมาแล้วให้เราเกาะแล้วดึงขึ้น ดึงขึ้น เราก็นั่งขึ้นรั้งขึ้น มันจะขึ้น

ได้ ขึ้นหน้าผาได้ ไ้คนที่ขึ้นไม่ได้เลย ไ้คนกลัวความสูง ไ้คนไม่กล้าขึ้นเลย ทำไงก็ขึ้นไม่ได้

ฉะนั้นเวลาหลวงปู่มั่นท่านจะดูแลลูกศิษย์ องค์ไหนที่มีช่องทาง ท่านจะคอยถามจิตเป็นอย่างไร ภาวนาแล้วเป็นอย่างไร ดีขึ้นไหม สามวันแล้วเป็นอย่างไร เจ็ดวันแล้วเป็นอย่างไร เดือนหนึ่งแล้วเป็นอย่างไร จิตลดคนะ เห็นไหม แก่จิตมันแก่ยากนะ แล้วคนที่ทำได้ มันก็มีน้อยใช้ไหม

ฉะนั้นสิ่งที่ เป็นความจริง มัน เป็นความจริงออกมาจากใจ แต่ก่อนหน้านั้นมันเป็นความเห็นของเขาทั้งหมด มัน เป็นความเห็นที่เขาศึกษามาจากพระไตรปิฎก แล้วใครจะพูดทุกคนว่า โอ้โฮ มันละเอียดลึกซึ้งมาก ก็ธรรมะพระพุทเจ้าทำไมมันจะไม่ละเอียด แล้วมันเป็นปฏิภาณของคน ปฏิภาณของคนนะ แต่ในแก่นธรรมไปคูสิ ผิดหมดเลย แม้แต่สติ สติก็ไม่รู้จักสติ คำว่าสติเป็นอนัตตา สมาธิเป็นอนัตตา สมาธิมันจะเป็นเอง ปัญญาจะเกิดเอง อัตโนมัตติ มัน เป็นสิ่งที่ เป็นไปไม่ได้สักเรื่องหนึ่งเลย มัน เป็นมิจฉาทิฏฐิเลย

ถ้าปัญญาเกิด มันจะเกิดโดยอัตโนมัตติ ถ้าทำสมาธินะ การเจาะจงนี้ผิดหมด อ้าว แล้วบอก ไ้ที่รับไม่ได้จริงๆ เวลาเขาบอกว่าทุกคนจะบอกว่าเราไปโจมตีเขา ไม่ใช่โจมตีเขา เราพูดข้อเท็จจริง เพราะเขาพูดกันเอง แล้วมีลูกศิษย์นะมาจากชลบุรี มาจากจันทบุรี โอ้โฮ มาเต็มไปหมดเลย เอาหนังสือของเขามา เขาเสียใจใจ เพราะพวกนี้เป็นลูกศิษย์ครูบาอาจารย์เรากำหนดพุทโธมาตลอด

แล้วก็ในหนังสือบอกว่า ไ้พวกเขาทำพุทโธหลงมานาน พวกทำพุทโธเสียเวลาเปล่า พวกทำพุทโธ พุทโธ พุทโธแบบว่าทำแล้ว แบบว่าหลงทาง แล้วไม่ให้ทำ แล้วพอพุทโธ พุทธานุสตินะ พุทธานุสติเป็นกรรมฐาน ๔๐ ห้องในพระไตรปิฎกนะ เป็นของพระพุทเจ้าสอนหมดเลย แต่มันเป็นเพราะคนที่เขาไม่มีความสามารถ อย่างที่หลวงปู่มั่นท่านอยู่ที่หนองผือเห็นไหม คนไหนภาวนาไม่ได้ ท่านก็พยายามอยู่ในเพศพระ ทำตัวดีๆ ให้พยายามฝึกฝนขึ้นมา แต่ยังทำไม่ได้

นี่ก็เหมือนกันพุทโธตัวเองทำไม่ได้ ตัวเองทำไม่เป็น แล้วอย่างหลวงตาท่านสอนนะ ปัญญาอบรมสมาธิก็เหมือนกัน ถ้าปัญญาอบรมสมาธิมันก็ต้องปัญญาอบรมสมาธิ มันก็ต้องมีสติ แต่ของเขาบอกดูหลายๆ อย่างฝัน อย่างขึ้น อย่างดิ่ง อย่างคือ ต้องรู้ตามเป็นจริง ธรรมะเป็นธรรมชาติ เห็นไหมเราถึงบอกว่าธรรมะเหนือธรรมชาติ แล้วธรรมชาติ คือ วัฏฏะ

ธรรมชาติ คือ ธรรมชาติที่มันแปรปรวน แล้วอย่างที่ว่า บอกสิ่งที่ว่าสัพเพ ชัมมา สรรพสิ่งเป็นอนัตตา ธรรมะเป็นอนัตตา อนัตตามันเป็นอกุปุปกรรม อกุปุปกรรม ธรรมที่เหนือพ้นจากอนัตตาไปอกุปุปกรรม

มันมีของมันใช่ไหม นี่คนทำไม่เป็น พอทำไม่เป็นผิดหมดเลย แล้วผิดออกมาจากหัวใจ เรารอตรงนี้ เรารอมานาน เวลาเขามาถาม ทำไมเราไม่ได้ไม่ตอบ เพราะได้ตอบไป เขาจะถามว่าเรามีความรู้ขนาดไหน อาจารย์ของเขามีความรู้มาก พระไตรปิฎกอ่านจบหมดเลย มันก็ธรรมะในพระไตรปิฎกไงที่เขาเอามาเขียน เรารอตรงนี้ รอตรงที่เขาเขียนออกมาจากความรูสึกของเขา พอเขียนความรูสึกของเขานะ ผิดหมดเลย เขาเขียนออกมานะ บอกว่าความว่าง จิตว่างไม่มีในพระพุทธศาสนา ในแก่นธรรมไปคู่ได้ จิตว่างไม่มี จิตว่างไม่มีจริง

อ้าว แล้วพอเขาพูดนะ ถ้าใครฟังก็ฟังนะ จิตว่างไม่มีจริง ไม่มีหรอกเพราะอะไร เพราะที่ไหนมีจิตที่นั่นต้องมีอารมณ์ถูกไหม ถูก ที่ไหนมีจิตที่นั่นต้องมีอารมณ์ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะธรรมชาติของมนุษย์เป็นอย่างนี้ แต่เอ็กคตารมณ์จิตต้องเป็นหนึ่ง จิตตั้งมั่น จิตหนึ่งเดียวมีไหม มีไหม ถามกลับสิว่าที่ไหนมีจิต ที่นั่นต้องมีอารมณ์ แล้วที่มีจิตส่วนๆ ที่ไม่มีอารมณ์นะ เอ็งว่ามีไหม เอ็งว่ามีหรือเปล่าละ มีแต่จิตที่ไม่มีอารมณ์ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะเขาไม่เคยรู้ ไม่เคยเห็นจากข้อเท็จจริง เขาคิดเอา ตรรกะของเขาคิดเอาในพระไตรปิฎก คิดเอาในอภิธรรม จิตก็ดวงก็ดวงนะ คิดเป็นสูตร สูตรทฤษฎีที่ตายตัวไป

แต่ถ้าเป็นข้อเท็จจริงนะ หลวงตาเทศน์สอนประจำเลย แต่คนไม่เป็นเห็นไหม..ว่าจิตนี้เป็นหนึ่ง อารมณ์เป็นสอง อารมณ์สองเราอยู่กับของคู่กันมาตลอด พวกเราอยู่กับของคู่กันมา คีคู่กับชั่ว สุขคู่กับทุกข์ ไม่พอใจคู่กับพอใจ ความคิดใจความคิดคู่กับจิต เห็นไหม ที่ไหน

มีจิตที่นั่นต้องมีอารมณ์ ก็ใช่ ที่ไหนมีจิตที่นั่นต้องมีอารมณ์ มี ใช่ ถ้าที่ไหนมีจิตไม่มีอารมณ์ พุทโธจะเกิดอย่างไร

อย่างที่สติ สติที่ว่า สติๆ นะ สติเกิดจากจิตเห็นไหม ที่ไหนมีจิตที่นั่นก็มีสติ ถ้าพูดถึงฝึกสติขึ้นมา ที่ไหนมีจิตที่นั่นก็ต้องมีอารมณ์ ที่ไหนมีจิตที่นั่นมีความคิด ที่ไหนมีจิตที่นั่นก็มีทุกข์ อ้าว มันก็ถูก ถูกทั้งนั้น

แต่ถ้ากำหนดพุทโธ พุทโธ ใครกำหนดล่ะ ใครเป็นคนกำหนด เป็นสองใจไหม เพราะจิตกับพุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ จิตกับพุทโธก็เป็นสองใจ ที่ไหนมีจิตที่นั่นมีอารมณ์ อารมณ์ที่มันคิดฟุ้งซ่าน เรามีสติ เราก็นึกพุทธานุสติเห็นไหม อารมณ์ก็มาคิดพุทโธ ใจ เป็นสองใจ ที่ไหนมีจิตที่นั่นก็มีอารมณ์ ที่ไหนมีจิตที่นั่นก็มีพุทโธ เรานึกพุทโธนะ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ อ้าว ก็พุทโธไปเรื่อยๆ เห็นไหม พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธจนมันละเอียดเข้าไป ละเอียดเข้าไปจนนึกพุทโธไม่ได้

อ้าว แต่ในปัจจุบันนี้นะ พวกเราภาวนาฝึกกันเยอะ เขาบอกเลยนะ เวลาเขาพูดนะ เวลาเขาเหยียดหยาม เขาเหยียดหยามว่าไอ้พวกพุทโธเป็นไสยศาสตร์ นั่งเป็นตัวแข็งตัวทื่อ ไอ้อย่างนั้นมันเป็นเรื่องธรรมดา ไอ้ทำงานมันก็ฝึกเป็นธรรมดา เขาจะเหยียดหยามมาก ว่าพวกพุทโธ มันเป็นสมณะ มันเป็นทางผิดพลาด มันทำให้คนหลงผิด ว่านั่งแล้วเป็นตัวแข็งตัวทื่อ แล้วดูถูกซักๆ นะ คำนี้ดูถูกบ่อยมาก ว่าเป็นฉานนะ เป็นฉาน ทำฉานสมาบัติ ฉานออกนอกกลุ่มนอกทาง เอ็งรู้จักฉานหรือเปล่า นี่เขาพูดกันว่าฉานๆ เพราะอะไร

เพราะเขาไม่รู้จักอะไรเลย สมาริก็ไม่รู้จัก จิตหนึ่งจิตสองก็ไม่รู้จัก จิตว่างจิตไม่ว่างก็ไม่รู้จัก แล้วจะรู้จักฉานได้อย่างไร ใครบอกว่างๆ กูก็อัดเอาชื่อฉานยัดใส่ให้มันเลย ทั้งๆ ที่ไม่ใช่ฉานหรอก โธ ฉานนะ ปฐมฉาน ทุติยฉาน คติยฉาน จตุตถฉาน อากาธานัญญาตนะ วิญญูฉาญญาตนะ อากิณญัญญาตนะ เนวสัณญานาสัณญายตนะ เป็นอย่างไร ไม่รู้จัก

ถ้าใครมาก็บอกจิตว่างๆ บอกโอ..คิดฉานแล้ว ฉาน ๒ เขาจะใช้ว่าใคร เด็กมันมานั่งเผลอๆ บอกว่าฉาน ๒ แล้ว มีแต่ว่าเอาฉาน ๒ สวมให้ เพราะเราดูหนังสือเขามาตลอด นั้น

ฉาน ฉาน ไอ้คนที่ไปฟังก็ทิ้งนะ โอ้โฮ ฉานก็ผิคนะ ใครได้ฉานไหนก็รู้เนะ โห รู้วาระจิตไปหมดเลย

ไม่ใช่หรอก เหมาแข่ง เหมาแข่ง ใครมาก็ฉาน ๒ ฉาน ๒ ใครมาก็จิตส่งออก อยู่ส่งออกแล้วฟังชานแล้ว โห ทิ้งๆ ทิ้งกันหมดเลย รู้วาระจิต เหมาแข่ง ธรรมชาติของแข่งสัมผัสก็คือ สัมผัสใหม่ แข่งกล้วยก็กล้วย แข่งไก่ก็คือไก่ไข่มุข ธรรมชาติของจิตมันส่งออกธรรมชาติ เหมาแข่ง นั่งอยู่ส่งออกแล้ว อยู่ นะคิด นั้นๆ ฟังชานแล้ว อยู่ ไอ้นั่นก็เก่ง

ธรรมชาติของจิตมันเป็นอย่างนั้น ธรรมชาติของจิตมันเป็นสอง ที่ไหนมีจิตที่นั่นมีอารมณ์ เขาพูดเอง เขาบอกไข่มุขที่ไหนมีจิตที่นั่นมีอารมณ์ ความว่างไม่มี จิตว่างไม่มี จิตว่างไม่มี แล้วเอ็งมานั่งอยู่เอ็งมีจิตหรือเปล่า มี แล้วเอ็งมีอารมณ์ไหม มี พอบอกอารมณ์เอ็งฟังชาน ทำไมละ ก็กูเหมาแข่งไง กูเหมาแข่งหมดเลย ถูกหมดเลย ใครๆ ก็ทิ้งหมดเลย แล้วใครมาว่า นี่ไงฉาน ๒ ฉาน ๒

ไม่ใช่ ไม่ใช่ ฉานมันลึกซึ้งกว่านั้นเยอะ ปฐมฉานนะมันครบนะวิตก วิจารณ์ ปิติ สุข เอกัคคตารมณ์ พอมันผ่านวิตก วิจารณ์ ไป มันเกิดปีติเนะฉาน ๒ พอมันเกิดปีติ เกิดสุข มันไปติดสุข เอกัคคตารมณ์จิตตั้งมั่น ปฐมฉาน ทุติฉาน จตุตถฉาน มันมีระดับของมัน ไม่เป็นอย่างนั้น ไม่เป็นว่างๆ ว่างๆ เพราะเขาไม่รู้จักรว่าง ฉะนั้นบอกว่าที่ไหนมีจิต ที่นั่นมีอารมณ์โดยธรรมชาติ ของมันเป็นอย่างนี้มาโดยธรรมชาติ แต่ไม่มีใครรู้มัน ที่นี้พระพุทธเจ้ามาฝึกฝนเห็นไหม

หลวงตาท่านพูดบ่อย ถ้าใครฟังเทศน์หลวงตา หลวงตานะ ถ้าใครมาพูดเรื่องฉานเรื่องฌาน ท่านใส่เลยไอ้ฉานๆ ฌานๆ อย่ามาพูดกับเรานะ ไอ้ฌานๆ ฉานๆ อย่ามาพูดกับเราเพราะชื่อมันก็ไม่รู้จัก คุณสมบัติมันก็ไม่มีใครรู้จัก อ้างแต่ว่าฉานๆๆ แล้วก็เหยียบย่ำกันมันรู้จริงหรือเปล่า

แต่ของเราไม่ใช่ฉาน สัมมาสมาธิ พุทโธ พุทโธสัมมาสมาธิ ทำความสงบของใจ ไม่ใช่ฉาน ฉานกับสมาธิคนละเรื่องกัน ฉานเป็นฉาน สมาธิเป็นสมาธิ ศีล สมาธิ ปัญญา สมาธิไม่ใช่ฉาน ฉานเป็นฉาน สมาธิเป็นสมาธิ แล้วทำสมาธิกำหนดพุทโธ พุทโธ พุทโธทำ

สมาธิ กำหนดอานาปานสติทำสมาธิ ทำสมาธิ คือ จิตสงบ จิตสงบ คือ จิตหนึ่ง จิตหนึ่งนี่จิตว่างไหม

จิตว่างมีหลายระดับมาก เขาบอกจิตว่างในพุทธศาสนาไม่มี อย่างนี้หลวงตาผิคนะ หลวงตาบอกท่านว่างงานนะ จิตท่านว่าง อ้าว ถ้าจิตว่างไม่มีแล้วหลวงตาเป็นอะไร อ้าว หลวงตาจิตว่างไหม อ้าว แล้วเขาบอกจิตว่างไม่มี เออ (หัวเราะ) เวลาเขียนนะเขียนไปเรื่อย แล้วไปกระทบใครก็ไม่รู้แหละ เวลาเขียนไปขัดแย้งใครบ้างก็ไม่รู้ เพราะการเขียนด้วยอารมณ์ไง การเขียนด้วยตรรกะของตัวใจ คิดว่าเขียนแล้วมันจะถูกใจ

จิตว่างมี จิตว่างมี จิตว่าง คือ จิตว่างในขั้นของสมณะ จิตว่างในขั้นของโสดาบัน จิตว่างในขั้นของสกิทา จิตว่างในขั้นของอนาคา จิตว่างในขั้นของพระอรหันต์ พระอรหันต์จิตไม่ว่าง พระอรหันต์หมดจากจิต จิตก็ไม่มี เป็นธรรมชาติ ถ้าพระอรหันต์มีจิตที่นั่นมีภพ ที่ไหนมีจิตที่นั่นมีภพ สถานที่มีจิต คือ มีภพ พระอรหันต์ไม่มีจิต เพราะฉะนั้นความว่างของพระอรหันต์ ว่างลึกซึ้งนะ ที่นี้คำว่าว่างเป็นสมมุติอย่างที่ไม่ในพระไตรปิฎกเห็นไหม สุญตา สุญตา สุญเป็นความว่างนะ เอาสุญอะไร สุญจากกิเลสเว้ย สุญจากกิเลส กิเลสไม่มีในใจนั้น ฉะนั้นจิตว่างมี จิตว่างมี

เขาบอกจิตว่างไม่มี เพราะเขาทำอะไรไม่เป็นเลย คนทำอะไรไม่เป็น อย่างเช่น พวกเราไปสัมผัสสิ่งใดของที่มีอยู่ เรากล้าปฏิเสธว่าไม่มีไหม คนที่บอกไม่มี แสดงว่าเขาไม่เคยเห็นสิ่งนั้น ถ้าคนเคยเห็นสิ่งนั้น อย่างเรานั่งอยู่ เขาบอกไอ้หงบไม่มีในโลกนี้ โยมเชื่อไหม อ้าว ก็โยมนั่งมองอยู่ ถ้าเขาไปเขียนหนังสือบอกว่า ในโลกนี้คนชื่อสงบไม่มี เอ้อ เขาก็เชื่อกันนะ เพราะเขาอ่านหนังสือใช่ไหม

พวกเรานี้คิด ถ้าอันไหนเป็นตำราอันไหนเป็นเอกสารนะ โอ้ย อันนั้นจริงแล้วถ้าเขาไม่รู้จริงเขาไปเขียนเลย ในโลกนี้ในจักรวาลนี้ คนชื่อสงบไม่มี เอ้อ ก็จริงวะ มันไม่มี เพราะเราไม่เคยเห็น แต่พวกโยมนั่งอยู่ โยมเห็น ถ้าโยมอ่านหนังสือเล่มนั้น โยมจะเชื่อเขาไหม โยมก็ไม่เชื่อ

เขาเขียนว่าจิตว่างไม่มี จิตว่างไม่มีในพระพุทธศาสนา นี่ไง แล้วเวลาเราเทียบนะ แล้วพอบอกจิตว่างไม่มีในพระพุทธศาสนา แล้วเวลาเขาพูดถึงความว่าง สัมมาสมาธิของเขา เห็นไหม ตามรู้จิตไป ตามรู้จิตไป อย่าฝัน อย่าคิด อย่าตั้ง อย่าขึ้น พอไปถึงนะ มันจะลงเองโดยไม่ตั้งใจด้วย ไอ้ตรงนี้นั่นบอกเลย นี่บอกสติไม่ต้องฝึกไง พอความเห็นผิด สิ่งที่เขาแสดงออกมาผิดหมดเลย

เห็นไหมเราบอกว่าไม่รู้พูดผิดหมด ตอนที่เทศน์ ไม่รู้พูดผิดหมดนะ ยังไม่มีหลักฐานอันนี้นะ ถ้ามีหลักฐานอันนี้นะ แฉตายเลย ไม่รู้พูดผิดหมด เพราะเราปักใจเชื่อโดยความรู้สึก เราว่าคนนี่ไม่รู้จริงๆ คนนี่ไม่รู้จริงๆ แล้วไม่รู้อะไรเลย แต่มีปฏิภาณในการเขียนหนังสือ มีปฏิภาณในการจำธรรมะพระพุทธเจ้าท่านนั่นเอง คนนี่ไม่รู้อะไรเลย ถ้ารู้ อ้าว ตามไปนะ ตามความรู้สึกนี้ไป ตามไปเรื่อยๆ อย่าฝัน อย่าคิด นี่ไงที่ว่าฟุ้ง จิตฟุ้งแล้วนะ อยู่เฉยๆ นะ

คนเรานะ คนจะเป็นคนดีนี่แสนยาก คนดีต้องพยายามทำความดี ต้องฝืนสังขม กระแสสังขมติดินินินทาเราตลอดเลย เราต้องยืนให้ได้ ทุกข์ไหม ถ้าคนไหนไม่ต้องทำอะไรเลย เฮไหนเฮนั่น พาลพาโลไปกับสังขม คนนั้นสบายมากเลย จิตก็เหมือนกันจะทำสมาธิเหมือนคนดี ต้องฝืน ต้องควบคุม ต้องต่อสู้ มันถึงจะเป็นคนดี ถ้าปล่อยมันไปนะ ไม่ต้องฝืน อย่าคิด อย่าตั้ง อย่าฝันนะ อย่าตั้งใจ แล้วปล่อยไปนะ พอถึงที่สุดเห็นไหม คนไม่ดี คนพาลพาโล เทียบหัวหมาด่าแม่เจ๊ก เขาไม่ต้องทำอะไรหรอก เขาทำแต่ความสะใจของเขา แล้วเขาก็ไปนั่งหัวเราะชอบใจกัน แล้วเขาได้อะไร สังขมรังเกียจมาก เพราะทำให้สังขมนั้นปั่นป่วน

แต่คนดีนะ ต้องเจือจานเขา ต้องดูแลเขา เห็นคนเฒ่าคนแก่ จะช่วยเหลือเจือจานนะ คนดีทุกข์ยากมาก ฉะนั้นบอกว่าไม่ต้องทำอะไรเลย เห็นไหมอย่าฝัน อย่าคิด อย่าตั้ง มันก็เหมือนคนเกเร เหมือนคนที่ไม่เอาไหน พอถึงที่สุดนะ มันจะลงสมาธิโดยไม่ตั้งใจ ถ้าตั้งใจไม่ใช่สมาธิ อ้าว ไอ้คนดีนะ ไอ้คนทำความดี กลับเป็นคนผิดนะ ไอ้ดีหัวหมาด่าแม่เจ๊กกลับเป็นคนดี มันเป็นอย่างนี้ได้อย่างไร ทำไมคนเป็นพระอรหันต์ พระอรหันต์ตัดสินธรรมอย่างนี้ ทำไมพระอรหันต์เขียนธรรมะอย่างนี้ ถึงได้บอกสัมมาทิฐิ มิจฉาทิฐิไง

ถ้ารู้ธรรมะจริง ทำไมเขียนอย่างนี้ ถ้าจิตมันลง ลงโดยไม่จงใจนั้นเป็นสมาธิ เป็นสัมมาสมาธิด้วย ไอ้พุทฺโ พุทฺโ พุทฺโเป็นมิจลา เพราะอะไร เพราะตัวแข็ง พุดอยู่ซัดๆ พุดบ่อยมากในหนังสือนะ เพราะนั่งไปแล้วตัวจะแข็งทื่อ พวกนี้เป็นมิจลา ไอ้หายไปเลยนั้นเป็นสัมมา ไอ้มิจลาสัมมา เลยกกลายเป็น เขาเป็นคนให้ค่า

แล้วพอให้ค่า เราเป็นคนจริงนะ พวกเราถ้าทำดี เราจะไม่กลัวอะไรเลย คนทำดีนั้นจะเข้าสังคมไหนเห็นไหม ศิลปะทำให้องอาจกลัวหาญ ศิล ใครมีศีลมีธรรมในหัวใจ สังคมไหนก็เข้าได้ สังคมไหนเราอาจหาญรื่นเริงมาก เพราะเราไม่มีแปลในใจ ไซ้ไหม เราไม่ต้องอ้างอิงอะไรเลย เอาศีลธรรมเรา พุดตามศีลธรรม

แต่เนี่ยเพราะคนมันไม่มี พอไม่มีนะบอกว่าจิตนะ จูจิตไปเรื่อยๆ จูจิตไปเรื่อยๆ อย่าฝืน อย่าดื้อ อย่าดิ่ง อย่าซัด อย่าจีน อย่าทำอะไรเลย ปล่อยไหลไปเป็นจืดลอยน้ำ แล้วไม่จงใจ มันจะลงว๊ิบไปเลยนะ แล้วพอลงว๊ิบไปเลย นี่เิงหาหลักฐานมารองรับ สัมมาสมาธิจะเกิดที่ไหน ถ้าไม่เกิดบนจิต สัมมาสมาธิต้องเกิดบนจิต อ้าว เป็นสมาธิ มึงยังมีสัมมาสมาธิบนจิตอีกหรือ

คำเขียนอย่างนี้เป็นการยืนยันว่าตัวเองนี้มันไม่เป็นปัจเจก ตั้ง มันไม่เป็นสันตสิฏฐิโก คือหัวใจนี้มันไม่ได้สัมผัส หัวใจนี้ไม่มีความจริง แต่หัวใจนี้พยายามจะเอาอภิธรรม เอาธรรมะเข้ามารองรับ แล้วเขียนให้ละเอียดยลิ่งขึ้นนะ แล้วปัญญาชนชอบ แหม มีหลักมีเกณฑ์นะ มีหลักมีฐานนะ อู มีที่ไปที่ไปนะ แต่ที่ไปที่ไปอยู่ในพระไตรปิฎกหมดเลย แต่ตัวเองไม่มีอะไรเห็นไหม นี่เิงซัดๆ เลย ว่าเขาบอกสัมมาสมาธิ สมาธิ ไอ้พุทฺโ พุทฺโ พุทฺโ ทำให้เสียเวลาเปล่า

แต่จูจิต จูจิต จูจิตไปเรื่อยๆ แล้วอย่าดื้อ อย่าจีน อย่ารู้ อย่าต่อต้าน แล้วเวลามาตั้งสติก็ผิด ถ้าระลึกนะ ความจงใจ คือ สติ ความจงใจ ความตั้งใจนี้ คือ สติ สติก็ไม่ต้องฝึก สติจะเกิดเอง แล้วจงใจไม่ได้ จงใจเป็นอันว่าผิด ถ้าปล่อยไหลไปมันจะ ความไม่จงใจ คือ ความถูกต้อง ปวดหัว ปวดหัวมากๆ เพราะไม่จงใจนะ แล้วมันจะลงสมาธิด้วยความไม่จงใจ มันก็ภวังค์นะสิ ไม่มีสติ ไม่มีใครควบคุม มันไปไหนนะ ก็ตกเหว แล้วตกเหวตกไปไหนละ ตกไปบนจิตเิง (หัวเราะ) สัมมาสมาธิต้องเกิดบนจิต สัมมาสมาธิไม่เกิดที่อื่นเกิดบนจิต

แต่เวลาเขาบอกพุทโธผิดหมดคนะ เวลาบอกพุทโธผิดหมด แต่เวลาเขาเขียนออกมา แก่นธรรมของหลวงปู่ดูลย์ เขียนโดยผู้รู้คนนี้ ผิดหมด ! แต่นี้บอกจิตว่างไม่มี จิตว่างไม่มีในความเห็นของเขา จิตว่างมี พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธไป ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ หลวงตาบอกเวลารวมใหญ่ คนไม่เคยรวมใหญ่ จะไม่รู้จักรวมใหญ่ การรวมใหญ่ จิตหนึ่งเดียวไม่มีสอง

ขณะที่เป็นอัปปนาสมาธินะสักแต่ารู้ ถ้าว่าสักแต่รู้มันเป็นหนึ่งในตัวมันเอง มันไม่รู้รู้อะไรเลย มันรับรู้อะไรไม่ได้ นั่งอยู่อย่างนี้ดับหมด แม้แต่ตัวจิตมันยังไม่รับรู้สภาพของร่างกายนี้เลย สภาพความรู้สึกในร่างกายนี้ไม่มี เช่นเรานั่งจนจิตลงอัปปนานะ จิตรวมใหญ่กลมพัดมา ความรับรู้ต่างๆ ไม่มี จิตรู้อยู่นะ จิตมันเป็นหนึ่ง มันไม่รู้รู้อายุคนนะ มันไม่รู้รู้อายุคนนะ เพราะมันไม่รู้รู้อายุคนนะ มันอยู่กับกาย แต่มันทั้งกาย มันละกายเลย มันเป็นหนึ่งในเดียว เห็นไหมว่าที่ไหนมีจิตที่นั่นต้องมีอารมณ์

แต่ถ้าเป็นอัปปนาสมาธิที่ไหนเป็นจิต ที่นั่นเป็นจิต ไม่มีอารมณ์ ไม่มีอะไรทั้งสิ้น เลย ศัพท์ของมัน ศัพท์ที่เราจะสมมุติกัน สักแต่รู้ ! สักแต่รู้ ! มันรู้ในตัวของมัน เห็นไหม ถ้ารู้นี้รู้ ออก ถ้าสักแต่รู้ มันรู้ในตัวของมัน สักแต่รู้เพราะว่ามันรู้ของมัน แต่ไม่รู้ออกมา ไม่รู้ออกมาข้างนอก มันเป็นหนึ่งในเดียว มันเป็นความว่าง จิตว่างมี ถ้าจิตว่างต้องพุทโธๆๆ พุทโธไปเรื่อยๆ มันเป็นขณิกะ ขณิกสมาธิเป็นสมาธิอยู่แต่รับรู้ได้

อุปจารสมาธิพุทโธๆๆ ละเอียดเข้าไป อุปจารสมาธิคือจิต ที่ไหนมีจิต ที่นั่นต้องมีอารมณ์ ที่ไหนมีจิตที่นั่นต้องมีอารมณ์ แต่อารมณ์ในปกติในสามัญสำนึกอารมณ์โดยกิเลส แต่ถ้าเป็นจิตสงบไปแล้ว จิตมันสงบเข้ามา กิเลสมันสงบตัวลง มันก็ออกรู้ นี่ไงที่ว่าจิตอัปปนา ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิออกวิปัสสนาได้ คำว่าออกวิปัสสนาได้ ออกทำงานได้ ใจ จิต ออกทำงานได้เพราะจิตออกรับรู้ได้ แต่จิตออกรับรู้เมื่อจิตสงบแล้ว

จิตสงบแล้วจิตมันไม่มีตัณหา ไม่มีตัวเร่ง ไม่มีกิเลสเราคอยเร่งใจ ถ้าไม่มีกิเลสตัวเราเร่ง เวลามันออกมา มันออกมาโดยสังขาร แต่ในปัจจุบันนี้ถ้าเราไม่ทำความสงบของจิตนี้ก่อน โดยสามัญสำนึก จิต อวิชชามันครอบงำจิตใจเรา เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมา สิ่งใดที่

คิดมาเห็นใหม่ บอกจิตส่งออกไปไม่ได้ จิตส่งออกไปไม่ได้ก็ผิดอีก จิตส่งออกเป็นศัพท์ของพระ ปาวงกรรมฐานเลย คำว่าจิตส่งออกไป ถ้าบอกจิตส่งออกนี้รู้กันเลยว่ามันไม่เป็นเอกภาพ จิตมัน ส่งออกมันเป็นสัจจะญาณไง

จิตส่งออกนี้ธรรมชาติ เวลาจิต พลังงานของจิต ธรรมชาติของมัน มันต้องรับรู้ การรับรู้ คือ การส่งออกไป ไหนมีจิตที่นั่นมีอารมณ์ นั่นละมันส่งออกไปแล้ว เขาพูดเองไง มันขัดกัน ในคำเขียนเขา ในทฤษฎีของเขาว่า ไหนมีจิตที่นั่นต้องมีอารมณ์ แต่เขาไปเขียนอีกจุดหนึ่งนะจิตส่งออกไปไม่ได้ หลวงปู่ดูลย์ท่านบอกว่าจิตส่งออกไป หลวงปู่ดูลย์ท่านมีความเห็น คลาดเคลื่อน แต่ความจริงจิตมันส่งออกไปไม่ได้ การส่งออกนั้นเป็นสัจจะอารมณ์ต่างหาก ที่ ไหนมีจิตที่นั่นต้องมีอารมณ์ เขาคงคิดว่าอารมณ์นั้นส่งออกไป คำว่าจิตส่งออกไป แล้วอารมณ์นี้ มาจากไหน อารมณ์นี้มาจากไหนถ้าไม่มีจิต

ไม่มีจิตนี้อารมณ์จะเกิดมาเองได้ไหม ไม่มีความรู้สึกอารมณ์จะเกิดเองได้ไหม ถ้า อารมณ์เกิดได้เอง แล้วเวลาอารมณ์ส่งออกไป แล้วอารมณ์มาจากไหน ออกมาจากจิต แล้วไม่ใช่ จิตส่งออกไปหรือ มันก็จิตส่งออกไปแหละ เขาบอกว่าจิตส่งออกไปไม่ได้เพราะจิตนี้เป็นวิญญาณ ขันธ์ ผิดอีก จิตเป็นวิญญาณขันธ์ได้อย่างไร จิตนี้เป็นปฏิสนธิ จิตนี้คือพลังงาน จิตนี้เป็น พลังงาน อย่างที่ว่าจิตนี้เป็นหนึ่งใช่ไหม พอจิตนี้เป็นหนึ่ง แล้วอารมณ์เป็นสอง พอจิตเป็น หนึ่ง มันเป็นหนึ่งในมันเป็นตัวของมันเอง เห็นไหมเขาบอกว่าเป็นวิญญาณขันธ์ ไม่ใช่

วิญญาณขันธ์ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ดำราบอกไว้ชัดเจนมากเลย ตัว จิตนี้เป็นตัวพลังงาน จิตไม่ใช่ขันธ์ ขันธ์ไม่ใช่จิต แล้วถ้าจิตนี้เป็นวิญญาณขันธ์ก็ผิด จิต ส่งออกไปไม่ได้ก็ผิด ไม่มีอะไรถูกเลยละ ไม่มีอะไรถูก แก้วฝาล่อนจ้อนเลยละ ผิดทั้งนั้นเลย แล้ว พอผิดทั้งนั้นเห็นไหม เพราะเขามีอุดมการณ์หรือความรู้ของเขามันเป็นมิจฉา เป็นความเห็น ผิด พอความเห็นผิด คำสอน เวลาสอนโดยตัวเองนี่ผิด

แต่เวลาสอนตัวเองนะบังไว้ด้วยอธิธรรม เอาอธิธรรมมาบังไว้ พูดคำก็อธิธรรม สอง คำก็อธิธรรม อารมณ์อย่างนี้จะเข้ากับอธิธรรมอย่างนั้น คือบังไว้ พูดครั้งๆ พูดถึงๆ แต่อ้างอิง อธิธรรม พอพูดครั้งๆ พูดถึงๆ แล้วพูดอธิธรรม ที่ว่ามันลึกซึ้งๆ เราก็จริงวะ จริงวะ พอฟัง

แล้วมันจริงว่ะเพราะอะไร เพราะมันมีชื่อมีอักษรจริงๆ ในพระไตรปิฎก แต่อารมณ์มันไม่ได้เป็นไป อารมณ์มันไม่ได้เป็นไปตามอักษรมนั้นนะ

พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธไป จิตว่างได้ แล้วจิตว่างนะมันจิตว่าง ถ้ามันว่างอย่างนี้ มันว่างโดยพุทโธเฉยๆ นะ แต่ถ้าเป็นพระโสดาบันล่ะ มันว่างโดยอะไร มันว่างโดยมรรคญาณนะ มันว่างโดยมรรคญาณนะ มันก็เกิดสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธินี้เป็นพื้นฐาน เป็นกรรมฐาน เห็นไหม สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐานมันจะเกิดบนสมถกรรมฐาน

จิตนะ ข้อมูลต่างๆ มันอยู่ที่จิต ปฏิสนธิจิตมันเก็บข้อมูลไว้หมดอย่างเช่น ที่ว่าจิตเป็นขันธ ไม่ใช่ จิตนี้เป็นจิต จิตเดิมแท้นี้ฟองใส จิตเดิมแท้นี้เป็นพลังงาน พลังงานตัวนี้มันเป็นปฏิสนธิจิต พลังงานตัวนี้จะไปเกิด เกิดในปฏิสนธิจิต ไปเกิดในไข่ เกิดในครรภ์ เกิดเป็นโอปปาติกะ แต่ขณะที่เราเกิดมา ตัวจิตนี้มาเกิด มาเกิดในมนุษย์ พอมาเกิดในมนุษย์มนุษย์มีอะไร มนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ ๕

ขันธ ๕ เห็นไหม ถ้าขันธ ๕ มันเกิดกับจิตโดยธรรมชาติ ปฏิสนธิจิตไม่มีขันธ ถ้ามันมีขันธ ๕ โดยธรรมชาตินะ ปฏิสนธิจิตมีขันธ ๕ อยู่โดยที่ไปเป็นข้อเท็จจริงที่ว่ามันเป็นจริงนะ จิตดวงนี้ไปเกิดเป็นพรหมไม่ได้ ถ้าคนทำดีขนาดไหนก็ไปเกิดเป็นพรหมไม่ได้ จิตนี้มันไปขัดแย้งกับวิญญูะ วิญญูะ คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ กามภพ คือ ตั้งแต่เทวดาลงมา รูปภพ คือพรหม อรูปภพก็คือพรหม เห็นไหม

แล้วทีนี้เวลาไปเกิดเป็นพรหมมันมีขันธเดียว แล้วขันธ ๕ ถ้ามันตายตัว มันก็เกิดเป็นพรหมไม่ได้สิ มันไปพรหมไม่ได้เพราะมันขัดแย้ง มันขัดแย้งกับวิญญูะเห็นไหม

แต่ถ้าเป็นปฏิสนธิจิตนะไม่มีขันธเลย เวลาเกิดเป็นพรหมนะมันก็ขันธ ๑ เกิดเป็นเทวดาก็ขันธ ๔ มาเกิดเป็นมนุษย์ล่ะ มาเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานล่ะ มาเกิดในนรกอเวจีล่ะ เพราะมันเป็นพลังงาน มันไปตกอยู่ในภพใด มันถึงได้สถานะภพนั้น ทีนี้พอมาเกิดในมนุษย์มันมีธาตุ ๔ และขันธ ๕ แล้วธาตุ ๔ และขันธ ๕ มันเป็นตายตัวนะ เวลาพระอรหันต์ตายกับปุถุชนตายต่างกันอย่างไร

เวลาพระอรหันต์ตายนะ เพราะพระอรหันต์ เวลาเป็นพระอนาคาเห็นใหม่ขั้นนี้ขาดแล้ว เหลือแต่จิตล้วนๆ เวลาทำลายจิตหมดแล้ว มันเป็นธรรมชาติ มันขาดตั้งแต่ อย่างเช่น พระพุทธเจ้าเวลาอยู่โคนต้นโพธิ์ ท่านสำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าแล้ว ก็เลสมารเห็นใหม่ เวลาบอกว่าเรานั่นอาหารของนางสุชาดา เราถึงซึ่งกิเลสนิพพาน

เรานั่นอาหารของนายจุนทะ เราถึงซึ่งขั้นนิพพาน เห็นใหม่ เวลาฉันอาหารของนางสุชาดาบรรลุเป็นพระพุทธเจ้า เป็นพระพุทธเจ้าแล้วขั้น ๕ กับจิตมีอยู่ มีอยู่แต่ต่างคนต่างอยู่ เห็นใหม่ เพราะว่าตัวธรรมชาติ ตัวนิพพานอาศัยร่างนี้อยู่ แล้วก็ใช้ขั้น ๕ กับร่างนี้เป็นประโยชน์เห็นใหม่

เพราะพระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ตั้งแต่วันตรัสรู้ นี่ไง คือ ขั้นนิพพาน สอุปาทิเสสนิพพานพระอรหันต์ที่ยังมีชีวิตอยู่ เวลาฉันอาหารของนายจุนทะ เวลาตายเห็นใหม่ อานนท์ เธอบอกเขานะพระอานนท์วิตกวิจารณ์ว่า ชาวบ้านเขาจะติเตียนนายจุนทะว่า เพราะนายจุนทะ ถวายอาหาร อาหารเป็นพิษ พระพุทธเจ้าเลยปรินิพพาน เขาจะไปโทษนายจุนทะ พระพุทธเจ้าเลยบอกว่า

“อานนท์เธอบอกเขานะ ในพุทธศาสนา ทานที่มีคุณค่ามากที่สุดมีอยู่ ๒ คราว คราวหนึ่งเรานั่นอาหารของนางสุชาดา เราถึงซึ่งกิเลสนิพพาน อีกคราวหนึ่งเรานั่นอาหารของนายจุนทะ เราถึงซึ่งขั้นนิพพาน”

เห็นใหม่ ขั้นๆ ขั้นนิพพาน ขั้น นิพพานได้ใหม่ ขั้นมันเป็นวัตถุ ขั้นเป็นสสาร มันนิพพานได้หรือเปล่า ไม่ได้หรอก ขั้นมันเป็นขั้นเห็นใหม่ ฉะนั้นเวลาพระอรหันต์ตาย พระอรหันต์ตายมันไม่มีขั้นอยู่แล้ว มันขาดอยู่แล้ว แต่สำหรับเรา เรามนุษย์ตายนะ ปุถุชนนี้ตาย จิตกับขั้นเป็นเนื้อเดียวกัน ขั้น คือ อะไร ขั้น คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ สัญญา ลูกเรา เมียเรา สมบัติเรา เภรกรรมของเรา เราเคยทำชั่วที่นั่น เราเคยทำดีที่นี่ เราเคยทำร้ายใคร วิตก วิจารเกิดกรรมนิमितเห็นใหม่ เพราะขั้นกับจิตมันเป็นอันเดียวกัน

แต่พระอรหันต์ตั้งแต่พระโสดาบันนะชั้นอย่างหยาบขาดแล้ว ชั้นนั้นะ แล้วบอกจิตเป็นชั้น จิตเป็นชั้นไม่ได้ จิตไม่เป็นชั้น วิญญาณชั้น จิตเป็นวิญญาณชั้น จิตส่งออกไม่ได้เป็นไปไม่ได้ ชั้นเป็นชั้น จิตเป็นจิต คนภาวนาไม่เป็น มันไม่เคยเห็นนะ แล้วธรรมชาติของจิตมันเป็นอย่างนี้ ที่ว่าจิตมันพุ่งชาน แล้วจิตมันก็สงบเป็นธรรมดา จิตมันปล่อยวางเป็นธรรมดา ในการปล่อยวาง เช่นเราทุกข์เห็นไหม เวลาเราทุกข์ร้อนมากนะ กาลเวลามันสมานให้เราสบายใจได้นะ เห็นไหมมันปล่อย ธรรมชาติของจิตมันเป็นอย่างนั้นนะ

หลวงตาบอกเลย บอกว่ากิเลสนี้มันร้ายนัก มันข่มขีจิตเราตลอดเวลาเนะ แต่เวลาทุกข์นั้นะมันก็ปล่อยให้หายใจหน่อยหนึ่ง คือปล่อยให้สบายใจนิดหนึ่ง เอ้อ แล้วมันก็ขีต่อใจ กิเลสมันร้ายนัก ธรรมชาติมันก็เป็นอย่างนั้นอยู่แล้ว นี่พระอรหันต์พูด พระอรหันต์พูดพระอรหันต์รู้จักจิต เห็นจิต รู้จิต เข้าใจธรรมชาติของมัน แต่ปุณณอังกาว่าเป็นพระอรหันต์ใจ ไม่รู้จักมันเลย ไม่รู้จักจิต ไม่เคยเห็นจิต ไม่เข้าใจกระบวนการของจิต แล้วก็บอกว่าต้องทำอย่างนั้น ทำอย่างนี้ผิด เลยกลายเป็นมิจฉาทิฎฐิ แล้วตั้งคมเชือกกันไปนะ

จิตเหมือนการเพ่งกลิ่น อย่างนี้ใช้ไม่ได้ แต่หลวงปู่ดุลย์ท่านสอนนะ บอกว่าให้รู้จิต จิต แต่การรู้การดูของท่านนะ ให้รู้แบบหลวงตา หลวงตาท่านสอนปัญญาอบรมสมาธิเนะ อย่างเช่นว่า อารมณ์มันเกิดขึ้นเห็นไหม บอกว่าให้ดูเฉยๆ ไซ้ไหม ให้ดูอย่าขึ้น อย่าคือ อย่าดึง มัน มันจะไปขัดแย้งนะ

แต่ถ้าเป็นหลวงตาสอนนะ อย่างหลวงปู่ดุลย์นะ ความปรารถนาของหลวงปู่ดุลย์นะ ท่านให้ดูจิต ให้ดูจิต จิตมันมีอารมณ์ อารมณ์มันชักนำไปตามอารมณ์ของมัน ทุกข์ยากไปตามอารมณ์นั้น อารมณ์นั้นมันให้ผลค่าอย่างไรกับจิตเห็นไหม

การพิจารณามันเห็นโทษของมันเห็นไหม เห็นโทษนะเห็นโทษในอารมณ์ อารมณ์เกิดจากอะไร อารมณ์เกิดจากค้นหาความทะยานอยาก อารมณ์เกิดจากความไม่รู้ของเรา ปัญญามันเกิดขึ้นมันเห็นการดับ การเกิดการดับ เห็นไหมจิตหยุดนะ คำว่าจิตหยุดไม่ได้ จิตดับไม่ได้ จิตดับไม่ได้ เราอ่านแล้ว มันรู้สึกว่ามัน ฐู ทำไมมันอนุบาลขนาดนี้วะ ทำไมมันไม่

รู้เรื่องอะไรเลยวะ ทำไมมันอ่านไปตรงไหน มันก็ผิดไปตรงนั้น ผิดไปทั้งหมดเลย เพราะเริ่มจากความไม่รู้

ถ้าเป็นความรู้นะ เพราะอะไร ถ้าใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เขาก็บอกมันชัดเจนไง แล้วหลวงตาพูดไว้ตลอดเลยเห็นไหม หลวงตาพูดไว้ตลอดเลย ว่าต้องให้สอดคล้องชัดขึ้นกับกิเลสของเรา การฝึกเรา คือ ฝึกกิเลส มันจะไปไม่ทำให้ไป หลวงตาพูดประจำ คือ เราคิดว่าเราจะไปทำอะไร จะทำอะไรตามอำนาจของใจ ท่านบอกว่าบังคับมันไม่ให้ไป ถ้าไม่ให้ไปมันก็จะไปไม่ได้ หลวงตาพูดอย่างนี้จริงหรือเปล่า จริงไหม ให้ขึ้น ให้ตั้ง ให้ตั้ง ใช่มั้ย

เขาบอกว่าไม่ได้ ไม่ได้ ถ้าอย่างนี้ผิดหมดเลย คนสอนผิดนะ บอกว่าคนสอนถูกว่าผิดแล้วมัน ที่เราพูดมันก็ว่า เพราะภูมิครูบาอาจารย์เรานี้สอนถูก แต่ท่านไม่ออกมาโต้แย้งเห็นไหม แต่อย่างที่เราพูดว่านี่เรื่องของเข เรื่องของเราให้ดูใจเรา ให้ดูใจเรา พรรคพวกเราเคยบอก โอ้อโฮ หลวงตาท่านไม่ได้โต้แย้งใคร ใครที่ไม่โต้แย้งก็ว่าหลวงตาเห็นด้วยไง ทุกคนบอกว่า เห็นด้วยหมดเลย แต่เอาทฤษฎีมาเทียบสิ แล้วหลวงตาท่านไม่พูดนะ แล้วท่านไม่ให้ใครพูดด้วย แต่เราดันเลือกพูด (หัวเราะ)

เราพูดเพราะว่าเราสงสัยนะ เราพูด เราไม่ได้พูดเพราะว่า จริงๆ เราไม่ต้องพูดก็ได้ เมื่อวานเราก็พูดบอกว่าจริงๆ เราไม่ต้องพูดก็ได้ เพราะเราไม่สงสัยเรื่องนี้เลย เราไม่สงสัยเรื่องผิดถูกนะ เราไม่สนใจเลย เราเห็นว่าผิดร้อยเปอร์เซ็นต์ แล้วเราไม่เชื่อดูด้วย ถ้าเราไม่เชื่อคือเราไม่เป็นเหยื่อไง คือเราไม่มีผลเสียกับทฤษฎีคำสอนของเขานะ

แล้วเราพูดเพื่ออะไรล่ะ เออ ถ้าเราสงสัยด้วย เรามีส่วนได้ส่วนเสีย เราพูดเพื่อส่วนเรานี้เราไม่ได้พูดเพราะมีส่วนได้ส่วนเสียนะ เราพูดถึงว่ามันจริงหรือไม่จริง ข้อเท็จจริงนั้นมันจริงหรือไม่จริง ฉะนั้นบอกว่ายืมฝึก ยืมคิด ยืมตั้ง มันก็เหมือนขับรถตกเหว

นี่ก็เหมือนกันเวลาทำสมาธินะ ก็เอาจิตตกเหว เอาจิตตกไปในไม่มีอะไรเลยไง อ้าว ก็ห้ามจงใจ ถ้าจงใจผิด จงใจคือสติ ถ้ามีสติมันจะถูก อย่างนี้ถ้าคนขับรถบนถนน ตามกฎจราจร พวกนี้ผิดหมดเลย แล้วพวกคูจิตมันจะขับรถตามใจมัน แล้วมันจะฝืน มันจะดันไปได้หมดนะ สี่แยกไหนไฟแดงไฟเขียวไม่รู้ มันดันไปหมดเลย อ้าว ก็ไม่คิด ไม่ตั้งใจ ไม่ชัดเจน

เจียวกับแดงก็ไม่ใช่ไร ก็ไปมันเรื่อยเรื่อย ไม่เจาะจงไง แแดงก็ฝ่าไปได้ เออ แต่ไอพวกมึสติ ไอพวกพุทโธไฟแดงไปไม่ได้นะ ไฟแดงเป็นกิเลส ไฟแดงผิด อย่างนี้เป็นคนผิดนะ แต่ถ้าไฟเขียวไฟแดงแล้วรถมันก็ไหลไปเรื่อยๆ นะ อ้าว ก็รถมันไหลไป เอ้อ ไม่เจาะจง

ฟังแล้วเศร้าแหละ เวลาเราอ่านหนังสือ เราตีความอย่างนี้ เราคิดถึงความคิด คิดถึงอารมณ์ คิดถึงคนเห็นผิด คนที่เห็นผิดแล้วเชื่อมั่นว่าถูก เขาก็ต้องทำอย่างนั้นตลอดไปจริงไหม แล้วเขาจะได้อะไรมา เขาจะได้อะไรมาในการกระทำผิดของเขา แล้วสังคมเป็นอย่างนั้นไปหมดเลย สังคมเป็นอย่างนั้นไปเพราะอะไร เพราะว่าหลงตาบอกไว้แล้วโลกียปัญญา โลกุตตรปัญญา สุตตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภวนามยปัญญา ภวนามยปัญญาคคนน่าจะรู้เห็นได้ยากมาก แล้วคนที่รู้เห็นภวนามยปัญญาด้วยความเป็นจริงนะ มันมีน้อยมาก

แต่ในวงในของหลวงตามะ เราอยู่กับหลวงตามา วงในหมายถึงเวลาท่านเทศน์กับพระ ท่านเทศน์วงใน ท่านพูดบ่อย่าผู้รู้มีนะ เวลาท่านพูดอธิบายให้พระวงในฟัง ท่านจะบอกเลยว่าทฎฐิอย่างนี้ผิด ทฎฐิอย่างนี้ถูก ความเห็นอย่างนี้ผิด ความเห็นอย่างนี้ถูก เพราะตอนเราอยู่กับท่าน พระยังน้อยอยู่ มีพระปฏิบัติผิดพลาดเยอะมาก แล้วลูกศิษย์นะไปถามท่าน ท่านจะพูดเฉพาะในวงพระ ว่าทฎฐิอย่างนี้องค์นี้มีความเห็นอย่างนี้ผิดแล้ว ออกนอกทางละ ความเห็นอย่างนี้ถูก อย่างนี้ผิด ท่านพูดในวงของพระนะ

ถ้าวงพระนี้ท่านพูด ที่นี้วงนอกออกมามันกระเทือนกันใช่ไหม มันมิได้มีเสีย ท่านก็ไม่ค่อยได้พูด ที่นี้พอไม่ได้พูดเราก็เห็นว่าท่านอาจเห็นด้วย แต่ไม่เห็นด้วยหรอก ไม่เห็นด้วย เพราะคนมันเห็นผิด พอเห็นผิดมันก็ไหลไปในทางที่ผิด เพราะเขามีแนวคิดอย่างนี้ เขาถึงได้บอกว่าสติไม่ต้องฝึก เห็นไหม

แล้วสมาธิ เหมือนเขาถูกสมาธิเลยละ เขาถูกสมาธิถูกพวกนี้ว่ามันไม่มีประโยชน์ มันทำให้เสียเวลาเปล่า แต่การใช้ปัญญาอย่างเขามันจะบรรลุธรรมกัน บรรลุธรรมกัน มันเห็นผิดมาตั้งแต่ต้น ปัญญาที่เขาใช้คำว่าปัญญาๆ ของเขา มันเป็นโลกียปัญญา มันเป็นปัญญาจากกิเลส คือ ปัญญาจากจิต ปัญญาจากภพ

จิต คือ ภพ จิต คือ สถานที่ ความคิดเกิดจากจิต จิต คือ สถานที่ตั้ง จิต คือ สถานที่เก็บ ข้อมูลความดีความชั่วของบุคคลแต่ละบุคคล เก็บความดีความชั่วของจิตที่มันเกิดตายใน วัฏฏะนี้ ถ้ามันเก็บความดีความชั่วไม่ได้ พระพุทธเจ้าเกิดไม่ได้ พระพุทธเจ้าสร้าง ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย มันจะจับสมา มา ไม่นั่นบาร์มีของพระพุทธเจ้าเกิด ตรงไหน อ้าว เจ้าชายสิทธัตถะเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ แล้วมันขาดตอนกับบาร์มีที่สร้างมา เจ้าชายสิทธัตถะก็เท่ากับมนุษย์คนหนึ่ง มนุษย์คนหนึ่งก็เท่ากับมนุษย์คนหนึ่ง

แล้วมนุษย์คนหนึ่งทำไม มีวุฒิภาวะ มีเขavnปัญญาได้ขนาดนี้ เขavnปัญญามันเกิด จากไหน มันเกิดจากจิต เพราะเกิดจากจิต มันก็สวย้อนไปตั้งแต่สร้างมาเป็นพระโพธิสัตว์ บาร์มีพระโพธิสัตว์มันหนุนจิตของพระพุทธเจ้ามาให้เกิดปัญญา ฉะนั้นการเกิดและการ ตาย มันข้อมูลทั้งหมด มันอยู่ที่จิตหมด ที่นี้อยู่ที่จิตหมด เขาก็บอกว่าไม่ได้อีก จิตเห็นจิตนะ จิตดวงแรกดับไป กลายเป็นสัญญาอารมณ์ให้จิตดวงที่สองมารับรู้ อ้าว เพราะเขาคิดว่าจิตนี้ ใจ จิตเป็นชั้นนะ มันเป็นดวงใจ จิตมันเป็นดวง มันเป็นชั้น

เขabอกว่าสันตติ แล้วก็ว่าชาวพุทธนี้เข้าใจผิดนะ ว่าจิตนี้เป็นนิรันดร์ ดูหลวงตาครูบา อาจารย์ท่านสอนเห็นไหม ว่าจิตนี้ไม่เคยตาย เขabอกไม่ได้ ถ้าจิตไม่เคยตายก็เป็นนิรันดร์ ขึ้นมามาก อ้าว จิตนี้ไม่เคยตาย ตัวมันเองไม่เคยตาย แต่เพราะจิตนี้มันเป็นธรรมชาติ มันเป็น สสารที่มีชีวิต มันเป็นจิตที่มันเป็นความมหัศจรรย์ มันเป็นสิ่งที่ครูบาอาจารย์ท่านบอกว่าจิต นี้เป็นเป็นสิ่งเดียวที่จะเข้าไปสัมผัสกับธรรมะ จิตเป็นสิ่งเดียว เป็นภาชนะสิ่งเดียวที่สัมผัสกับ ธรรมะได้ ความรู้สึกเราเป็นสิ่งเดียวที่สัมผัสกับธรรมะได้ อย่างอื่นไม่มี

ทีนี้พอจิตมันสร้างบุญญาธิการมาเห็นไหม จิตมันสร้างบุญญาธิการของมันมาขนาด ไหน มันสร้างเป็นบาร์มีอำนาจาสนาของจิตนั้นมา คำว่าสันตติ คือ ว่ามันอยู่ในตัวของมัน เอง มันถึงจะเกิดดับ มันก็เหมือนปฏิกการนะ อวิชชา สังขาร สังกา ปัจจา วิญญาณัง สิ่ง นี้มีถึงมีสิ่งนี้ สิ่งนี้มี มันทับซ้อนกันเห็นไหม สิ่งนี้มีมันก็มีสิ่งนี้ เพราะสิ่งนี้มันทับซ้อนอยู่กับ สิ่งนี้ สิ่งนี้มันทับซ้อนอยู่ด้วยกัน มันทับซ้อนอยู่ ถ้ามันเป็นอันเดียว มันเป็นอัดตามันไป ไม่ได้ มันไม่เป็นดวงอย่างนั้นหรอก มันเหมือนปฏิกการนะ

คำว่าปัญญาการ อวิชา สังขาร สังขาร ปัจจยา วิญญูณัง สิ่งนี้มีถึงมีสิ่งนี้ อิทปปัจจยา เห็นใหม่ สิ่งนี้มีถึงมีสิ่งนี้ สิ่งนี้ถึงมีสิ่งนี้ มันเกี่ยวเนื่องกัน คือ ไม่ขาดกัน ไม่ใช่จิตดวงหนึ่งดับไป จิตดวงที่ดับไปเป็นสัญญาอารมณ์ให้กับจิตดวงอื่นรับรู้ต่อไป

เขาจะอธิบายจิตเป็นวิทยาศาสตร์ใน เกมส์เลย เกมส์ มันบอกถึงความไม่รู้เห็นใหม่ ถ้าเป็นจิตแท้ๆ นี่มันเป็นปัญญาการ ไม่ใช่ขันธ ขันธนี้มันขาดนะ ขันธเห็นใหม่ รูป ความรู้สึก รูปเห็นใหม่ สัญญา เวทนา สัญญา ทุกขเวทนา สัญญามันเป็นขันธเป็นกอง มันขาดกัน มันแยกได้ มันขาดได้ แต่ปัญญาการมันขาดไม่ได้ มันเกี่ยวเนื่องกัน เหมือนตะขาบเห็นใหม่ ตัวเดียวกันมันมีปล้องมันเยอะเห็นใหม่ ตะขาบตัวเดียวกัน แต่เขาเรียกตะขาบ ปล้องเป็นตัวยุ่ตัวหนึ่งแยกออกจากกัน ไม่ใช่ มันก็ตายหมดคณะสิ โอะ จิตเป็นนิรันดร์

เขาหาว่าพระป่า ว่าจิตเป็นนิรันดร์ คือ จิตไม่มีอยู่ คือว่าครูบาอาจารย์เราพูดอย่างหนึ่ง เขาตีความอีกอย่างหนึ่ง จิตนี้ไม่เป็นนิรันดร์ จิตนี้ไม่เป็นนิรันดร์ ไม่มีใครเขาใช้ว่าจิตเป็นนิรันดร์หรอก เขาเข้าใจของเขาเอง เพราะความไม่รู้ของเขา เขาเข้าใจเอง เขาก็เลยเขียนแสดงความรู้ออกมา เรารอตลอดเห็นใหม่ บอกว่าให้เขาพูดความจริงของเขาออกมา ความจริงของเขาออกมา เวลาเขาบอกว่า เขาเขียนหนังสือเขาเขียนตามอภิธรรมทั้งหมด เขาไม่ได้เอาความจริงของเขาออกมา พอเอาความจริงของเขาออกมาเห็นใหม่ หมดเกลี้ยงเลย ล่อนจ้อนนะ

หนังสือเล่มนี้เราเก็บไว้ แล้วอย่าถามอีกนะ อย่าถามนะว่าอาจารย์สงบนะได้อ่านหนังสือของ เขาหมดหรือยัง ตัดตอนมาพูด ชอบตัดตอนมาพูด ตัดตอนส่วนตัดตอนนะ หลวงตาสอนอย่างนี้ ศิลจะรู้ว่าศิลปะเราดีไม่ดี อยู่ด้วยกันเหมือนครอบครัวเดียวกัน จะรู้นิสัยกัน ธรรมะจะรู้ต่อเมื่อแสดงธรรม นี่ใจธรรมะต่อเมื่อแสดงออกมาจากความรู้สึกของตัวเอง ความรู้สึกจริงของตัวเองนะแสดงออกมา มีหรือไม่มี นี่หนังสือนี้เขียนออกมาเพราะอะไร

เพราะเขาบอกว่า หนังสือนี้ เพราะลูกศิษย์ของหลวงปู่ดุลย์นะตีความ ตีความโศลกของหลวงปู่ดุลย์นี้ผิดหมด เขาถึงต้องเขียนโศลกของหลวงปู่ดุลย์ให้ชัดเจน ให้ชัดเจนในความเห็นของเขา เขาก็เอาความเห็นออกมา นี่ใจที่ว่าความรู้ของตัวเอง ถ้าเอาความรู้ของตัวเองออกมา มันเลยเปลืองผ้าล่อนจ้อนเลย ถ้าเปลืองผ้ามาขนาดนี้ละ คนอื่นอ่านเพราะหนังสือนี้

ออกมาตั้งแต่ปี ๕๑ ยังไม่มีใครวิจารณ์ได้เหมือนเรานะ ถ้าวิจารณ์ะเราบอกเลย ล่อนจ้อน ขนาดนี้ เดี่ยวต้องรีบๆ ไปเอาหนังสือเล่มนี้ออก ออกจากเว็บไซต์ เพราะมันชัดเจนมาก จิตว่างไม่มีในพระพุทธศาสนา จิตว่างนี้ไม่มีจริง สถิตนี้เป็นอนัตตา แล้วสมาธิเป็นอนัตตา ไม่ใช่!

ถ้าเป็นอนัตตา มันไม่มีมาแต่แรก มันเป็นอนิจจัง อนิจจัง คือ เราสร้างสติเห็นไหม สติถ้าเราฝึกใช้ไหม เราฝึก พอฝึกแล้วมันตั้งอยู่กับเราได้ไหม มันเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป มันเป็นอนิจจัง เพราะมันเป็นอนิจจัง เราถึงพยายามฝึกฝนกัน ฝึกฝนใจให้เรามีความชำนาญ ชำนาญในวสี สิ่งนั้นนะเหตุ มีเหตุก็มีผล เราทำของเราจนจิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่นก็จิตว่างไง จิตหนึ่งใจ เขาบอกจิตหนึ่งไม่มีอีก แสดงว่าไม่เคยทำสมาธิ คือ ตัวเองไม่ถึงสมาธิใจ สมาธิ แล้วว่าสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิของพระป่า คือ ตัวแข็งๆ

สัมมาสมาธิของเขา คือ จินตนาการไง พอจินตนาการนะสัมมาสมาธิต้องเกิดบนจิต พอจิตที่เป็นสัมมาสมาธิ มรรคทั้ง ๗ จะมารวม มารวมในสัมมาสมาธิกลายเป็นมรรค ๘ กลายเป็นมรรคญาณชำระกิเลสโดยฉับพลัน

อู๋ ภูวดหัว ภูนอนสะดุ้ง ๓ ชั้น ๔ ชั้น ก็ภูไม่เคยเห็นมรรค ๑ กับมรรค ๗ มารวมกันนะ ภูไม่เห็นห้วงไฟไหม ห้วงไฟมันลากตุ้รถไฟ ๗ ตูมา อู๋ ภูจะคลั่ง ไปอ่านถึงการเขียนของเขาแล้ว อื้อฮือ มันอธิบายเหมือนหนังนะ มันสร้างพล็อตเรื่องขึ้นมานะ แล้วมันอธิบายไปหมดเลย ไม่เป็นความจริงสักอย่างหนึ่ง

นี่พูดถึงเพราะเขาบอก เขาพูดอธิบายมรรคนี้ ขำมาก เวลาอธิบายครั้งแรกนะ บอกมรรคนี้ละ สัมมาอาชีวะก็หมายถึงว่า การไม่คดไม่โกงใช้ไหม สัมมาอาชีวะมันอธิบายอย่างนี้ไม่ได้ ถ้าอธิบายอย่างนี้มันก็เหมือนเราเอาเบงค์มา เอาเบงค์นี้ไปเข้าธนาคาร เข้าธนาคารไปแล้วมันก็เป็นเช็ค ใช้ไหม เป็นกราฟ เป็นอะไรใช้ไหม ที่นี้คำว่าเบงค์ คือ เงินสด เอาเงินสดมาแล้วก็นับเงินสด แต่เวลาไปรวมเป็นกราฟละ เงินสดไปไหน นี่ก็เหมือนกันพูดถึงเวลาที่อธิบายมรรค เงินสดหมายถึงเราใช้กันในท้องตลาด ทำธุรกิจเขาไม่ต้องใช้เงินสดนะ เขาโอนเงิน เขาโอนเข้าบัญชี

เวลามรรคของพื้นบ้าน มรรคของสังคมเห็นไหม สัมมาอาชีวะก็เลี้ยงชีพชอบ เราทำงานชอบ แต่พอปฏิบัติขึ้นไป อย่างนั้นใช้ไม่ได้ อย่างนั้นใช้ไม่ได้ ถ้าอย่างนั้นใช้ได้นะ เราโอนเงินนะ โอนเงินปั๊บเราจะเอาเงินนี้ใส่เป้เอาไปให้เขาหรือ ไม่ต้องใช้ไหม ธนาคารเขาโอนให้ใช้ไหม ใ้ฉันเขาคิดว่าโอนเงิน เขาก็เอาเงินใส่เป้มั้ง เอาเงินใส่เป้แล้วจะไปให้เขา เพราะอะไรรู้ไหม สัมมาอาชีวะการค้าการขายมันเป็นอาชีพจากการเลี้ยงปาก

สัมมาอาชีวะหรือว่ามรรคญาณของจิต มันเป็นความรู้สึกรู้สึกของจิต มันเป็นกิริยาของจิต มันไม่ใช่การกระทำของร่างกาย ถ้ามันเป็นการกระทำของจิต มันจะต้องเลี้ยงชีพชอบ มันจะต้อง เอ้อ มีค้าขายอีกหรือ ทุกวันเข้านะ กูจะปล่อยก้านะ โอ้ อธิบายมรรคอย่างนี้หรือจะ

แล้วพออธิบายอย่างนี้เสร็จแล้วนะ พอไปอธิบายอีกจุดหนึ่งนะ ก็ว่ามรรคสัมมาสมาธิ จะเกิดบนอะไรก็เกิดบนจิต ในเมื่อมีสัมมาสมาธิเป็นพื้นฐานแล้ว มรรคทั้ง ๗ ก็จะมารวมตัวกันทันที มรรคทั้ง ๗ อย่างนั้นพวกเราปฏิบัติไม่มีหลงเินาะ เพราะมรรคมันจะมารวมตัวกันทันที ใครพิจารณาภายในแล้วนะ กิเลสขาดหมดละ เพราะมรรคมันจะมารวมตัวกันทันทีเลย มันไม่มีเงิ มันไม่เป็นจริงเงิ คำอธิบายนี้นะผิดหมด เราเขียนว่าผิดหมด ผิดหมดนะ

อธิบายมรรคอย่างนั้นมันก็เป็นมรรคของโลก เป็นมรรคของฆราวาส ฆราวาสธรรม ไม่เป็นมรรคของนักบวช ไม่เป็นมรรคของภิกษุ ไม่เป็นมรรคของนักรบ แล้วเป็นมรรคของนักรบ มรรคโสดาปัตติมรรค สกิทาคามรรค อนาคามรรค อรหัตมรรค มันต่างกันอย่างไร สติ มหาสติ ปัญญา มหาปัญญามันต่างกันอย่างไร แล้วการต่างไม่มีการขัดแย้ง ธรรมะไม่มีการขัดแย้งกัน ธรรมะจะไหลไป แม่น้ำเจ้าพระยาเกิดจากตาน้ำที่คดยอินทนนท์เป็นแม่น้ำปิง แม่น้ำปิงไหลลงมา มารวมที่นครสวรรค์ นครสวรรค์มารวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำเจ้าพระยาจะไหลลงทะเล

โสดามรรค สกิทาคามรรค อนาคามรรคไม่มีการขัดแย้งกัน แต่มันเป็นขั้นตอนของมันไป ที่แม่น้ำทั้งหลายจะไหลมารวมตัวกัน พอไหลมารวมตัวกันมันก็เป็นแม่น้ำใหม่ ไหลลงไป ไหลลงไป ไหลลงไปจนถึงนิพพาน ไม่มีการขัดแย้งกัน มรรคในศาสนาในธรรมะของ

พระพุทธเจ้าไม่มีการขัดแย้งกัน ไม่มีการโต้แย้ง ไม่มีการขัดแย้งกันในธรรมะของพระพุทธเจ้า ธรรมะของพระพุทธเจ้าจะไปทางเดียวกัน

ถ้ามีการขัดแย้งกันต้องมีคนหนึ่งผิด โอ้ เราอ่านหนังสือจิตว่าง เราเห็นแล้วเราเศร้าใจ หลวงตาท่านพูดอยู่ทุกวัน จิตว่าง จิตคนว่างงาน แล้วก็บอกจิตว่างไม่มี ไม่มีมึงก็ค้าน หลวงตาเต็มๆ แล้วพูดโอ้ไม่ได้มันก็ค้านพระพุทธเจ้า ค้านหลวงปู่มั่น ค้านหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เราพูดโอ้กันทั้งนั้นนะ

แล้วบอกเลยในชาวพุทธใครกำหนดพูดโอ้ คนนั้นตกสมัย คนนั้นโดนหลอก พูดโอ้ พูดโอ้ พูดโอ้ตัวแข็งตัวทื่อ ตัวแข็งตัวทื่อพระอรหันต์เยอะเยอะเลย แล้วที่ทำมามันได้อะไร ก็ได้ไข้ พุดถึงสังคมไทยเห็นไหม มันไม่มีใครโต้แย้ง

แล้วอย่างที่เราโต้แย้งไป พอโต้แย้งอย่างนี้เขาบอกแบบว่า ตอนนี้ออกมาแล้ว จะทำให้สังคมเป็นสังคมเกา ให้สังคมเป็นสังคมเกา ไม่ใช่ เป็นสังคมที่ไหน บุคคลกับบุคคลจะกัน พระองค์หนึ่งกับพระองค์หนึ่งไม่ใช่สังคมะเว้ย นี่บุคคลกับบุคคลต่อกัน มันจะเป็นสังคมที่ไหน

อ้าว เขากับเรานั้นก็สองคนเท่านั้นเอง เป็นสังคมหรือ ไม่มี สังคมไม่มี บุคคลกับบุคคลต่อกัน บุคคลกับบุคคลคุยธรรมะกัน บุคคลกับบุคคลคุยให้ธรรมะนี้มันเป็นสังฆกรรม ให้ธรรมะมันอยู่มันคงต่อไป ไม่มีสังคมเกา ไม่มี ตอนนี้อยู่เริ่มของเขาออกแล้ว ถ้าอย่างพระสงฆ์ไม่หยุด มันจะเป็นสังคมเกา เขาวานะ หยุด เพราะแก่นธรรมของหลวงปู่ดุลย์มันบอกถึงกันบ๊อง มันไม่มีอะไรอีกแล้วไง มันไม่มีอะไรลึกซึ้งไปกว่านี้อีกแล้ว ไม่มีอะไรจะซ่อนเร้นอีกแล้ว แก่นธรรมของหลวงปู่ดุลย์นะเขาเปิดใจของเขาออกมาแล้ว แล้วไม่มีอะไรเลย ไม่มี

ถ้ามีไม่กล้าพูดอย่างนี้ เพราะคำว่าจิตว่างไม่มี คำว่าสติไม่ต้องทำเลยนี้ มันใช้ไม่ได้หรอก มันเป็นไปได้ หลวงตาพูดตรงข้ามหมดเลย แต่มันเป็นที่ว่าคนดี เป็นคนดีมันยากหน่อยหนึ่ง เห็นไหมที่โยมมานะ บอกว่าพูดโอ้มันยาก เออยาก พูดโอ้มันยาก ยอมรับว่าพูดโอ้มันยาก เพราะทำความดี จิตมันสงบนั้นมันเป็นความจริง มันยากไหม ยาก ถ้ามันง่ายๆ นะ

พระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นแล้วท้อใจเลยละ จะสอนได้อย่างไร แล้วมummองมันลึกซึ่งเห็นใหม่ เราใช้คำว่าคนละมิติเลย

เวลาพูดเราให้เห็นภาพชัดใจ ว่าปัญญามันคนละมิติ ปัญญาของชั้นโศดาบันนะ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ปัญญาของชั้นสกิทา ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ปัญญาของชั้นอนาคา ๗๕ เปอร์เซ็นต์ ปัญญาของพระอรหันต์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ คน มันความต่างของความลึกตื่นของปัญญา มันต่างกัน โศดาบันนะคุยชั้นโศดาบันรู้เรื่อง พระโศดาบันนะฟังปัญญาของชั้นสกิทาไม่ออก ชั้นของ สกิทาฟังชั้นของอนาคาไม่ออก ชั้นของอนาคาฟังชั้นของอรหันต์ไม่ออก ไม่ออกจริงๆ ไม่ออก แต่ถ้าใครอยู่ในชั้นเดียวกัน เข้าใจได้ ฟังได้ นี่ปัญญามันลึกซึ่งขนาดนี้

แล้วจะบอกว่าใช้ปัญญาอย่างที่เกิดกัน ตรึกกันอย่างนี้ แล้วปัญญา ตามไปรู้ไป แล้วมันอย่างงใจด้วยนะ ไอ้คำว่าอย่างงใจ ถ้าเป็นพุทธโรมันตกวงค์หมด แต่อย่างนั้นมันไม่ถึงกับตกวงค์ มันแบบว่า มันไม่มีเหตุผลไง มันไม่มีเหตุผล พอมันแบบว่ามันตามไป ตามความรู้สึกไป พอรู้สึกมันจะเป็นอะไรก็เป็นอย่างนั้น เพราะไม่ให้ฝืน ไม่ให้ขัดทั้งสิ้น แล้วไม่งใจด้วย มันจะเป็นไปตามธรรมชาติของมัน เขาถึงมาเขียนว่าขณะจิตนี้เป็นอัตโนมัตติง อัตโนมัตติหรือรู้เอง

ถ้าอัตโนมัตติเรานอนหลับตื่นขึ้นมา ความรู้สึกที่ตื่นขึ้นมานั้นคืออัตโนมัตติ รู้อะไรก็รู้ อย่างนั้นนะ คือไม่มีเหตุไม่มีผลไง มันมาเอง มันมาเองแล้วมันก็ไปเอง อัตโนมัตตินะ มรรคเป็นอย่างนั้นหรือ มรรคไม่เป็นอย่างนั้น มรรคสามัคคีนะสติพร้อม คิดดูสิคำว่ามหาสติ สติพร้อมนะ คุมพร้อมนะ ปัญญาหมุนไป หมุนไปบนอะไร หมุนไปงานชอบ เพียรชอบ ความวิริยะอุตสาหะชอบ งานชอบ งานชอบในอะไร งานชอบในขั้นสมณะ กิจงานชอบในความสงบของใจ

งานชอบในขั้นของวิปัสสนา ในขั้นของโศดาบันก็พิจารณาสักกายทิฎฐิ งานชอบในขั้นของสกิทาพิจารณาถึงสังขารมระหว่างกาย กับ จิต งานชอบของอนาคานะกามราคะ ความผูกพันของปฏิกะ คือข้อมูลของจิตทั้งหมด แล้วถ้าข้อมูลของจิตมันหมดไปแล้ว ในขั้นของพระอรหันต์ทำอะไร ในขั้นของพระอรหันต์นะ มันมีข้อมูลเห็นใหม่ ไอ้

บุพเพนิวาสานุสติญาณเห็นไหม อดีตอนาคตที่มันยังจับสมอยู่ในจิต อนาคานะข้อมูลของจิต ข้อมูลในชาติปัจจุบันนี้ไง ข้อมูลที่ว่าเราชอบใจเราพอใจ เรามีนิสัยอย่างไร

แต่ในขั้นของข้อมูล ข้อมูลจิตเดิมแท้ มันเป็นข้อมูลที่สืบยาวไกลตั้งแต่พระโพธิสัตว์ เห็นไหม ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย มันจะล้างอย่างไร ถ้าจะล้างตรงนี้ไม่หมดคนะ มันมีแรงจับ อันละเอียด แรงจับอย่างนี้มันไม่ใช่แรงจับเกิดในวิภวภูมิจะ แรงจับอย่างนี้มันจับไปเกิดบน พรหม บนพรหมที่มันธรรมชาติพลังงานเฉยๆ แล้วปัญญาอะไร ปัญญาที่เขาพูดปัญญาอะไร กาวนามยปัญญาปัญญาเกิดอย่างไร

โห แล้วมาพูดว่าจิตว่างไม่มี จิตว่างไม่มี จิตว่างไม่มีอยู่จริง จิตว่างเป็นความเห็นผิด พุทโธเขาถือว่าเห็นผิดนะ ไอ้ที่รับไม่ได้เต็มๆ ก็ว่าพุทโธนี่หลงผิด ชาวพุทธหลงผิดพุทโธมานาน แหม ไอ้คำนี้ฟิวส์ขาดเลยนะมึง ว่าไอ้พวกพุทโธหลงผิดกันมานั่นนาน แล้วจะต้องหลงผิดกันตลอดไป แหม อยากเจอตัวต่อตัวจริงๆ น้า อยากเจอกันซึ่งๆ หน้า ที่นี้เขาก็เขียนแต่ตำราแล้วเผยแผ่ออกมาใช่ไหม แล้วเวลาเขาพูด พุทโธ พุทโธ เราต้องพิสูจน์กัน พุทโธ พุทโธ กว่าจะได้สมาธิแต่ละคนมันทุกข์มันยาก แล้วมันได้นะ พอมันได้แล้วนะ

ถ้าความจริงนะหลวงตาบอกเวลาใครได้สมาธิ แล้วไปบอกหลวงตา หลวงตาจะพูด คำนี้ไม่ต้องพูดเรารู้แล้ว ไม่ต้องพูดเรารู้แล้ว เพราะอะไรรู้ไหม เพราะหลวงตาว่ามันพูดออกมาไม่ได้ ความจริงความรู้สึกนะ มันละเอียดลึกซึ้งกว่ากิริยาคำพูด เวลาใครได้ของจริง ไปเล่าให้หลวงตาฟังนะ

หลวงตาจะพูดคำนี้เลยเรารู้แล้ว เรารู้แล้ว เรารู้แล้ว เพราะมันจะพูดออกมาทั้งหมด ไม่ได้ เพราะความรู้สึกนี้มันมหัศจรรย์ มันลึกลับ มันรู้เห็นไปมหัศจรรย์มาก แล้วจะพูดออกมาสมมุตินะ ภาษาสมมุติมันมีได้แค่นี้ไง มันจะพูดออกมาให้เห็นว่าเรารู้แบบนี้ พูดออกมาไม่ได้เลย

แต่มันต้องรู้จริง มันถึงพูดอย่างนี้ได้ ฉะนั้นใครไปพูดกับหลวงตา หลวงตาจะบอกว่า เรารู้แล้ว เรารู้แล้ว ท่านเห็นใจว่ามึงไม่ต้องพยายามพูดหรอก เพราะมึงพูดออกมาไม่ได้ นี่คนรู้จริงกับคนรู้จริงเขารู้กันอย่างนี้ เรารู้แล้ว เรารู้แล้วไม่ต้องพูด

แต่นี้มานะใครมาก็หลวงพ่อย่างๆ อย่างๆ ไอ้ฉันไม่รู้อะไรเลย มันไปพูดเรื่องอื่นไป
ไอ้ความจริงนะเขาจริงแล้วเขาพูดออกมาไม่ได้ เพราะความรู้มันลึกลับนัก แต่เวลาบอกอย่าง
อย่างๆ คือไปพูดธรรมะพระพุทธเจ้าไป ไปพูดแต่ความว่าง แต่ตัวจริงมันไม่ว่างไป

อย่างนั้นเราบอกว่า แล้วสมมุติให้พุทธโธได้ไหมละ ได้ละ เออแสดงว่ามึงไม่ว่าง ไอ้ที่
พยายามพูดๆ มันพูดเป็นทางวิชาการ แต่ถ้าเป็นความจริงนะ มันพูดออกมาไม่ได้เลย มันพูด
ออกมาไม่ได้เลย มันตรงนี้ไง มันถึงว่าเราถึงเสียเปรียบไป หลวงตาถึงบอกเห็นใหม่ ถ้า
ธรรมะหลวงตาท่านพูดประจำ

“ถ้าทำแบบที่วิได้นะ พวกเราจะเห็นชัด แล้วพวกเราจะไม่ทำบาปกันเลย”

แต่เพราะมันเอาออกมาให้เห็น เปิดเป็นทีวีให้เราเห็นไม่ได้ แต่คนรู้จริงรู้ได้ คนรู้จริง
รู้ได้ แล้วพอคนรู้จริงรู้ได้นะมาเห็นทฤษฎีอย่างนั้นนะ เขาดูทีวีกันมีภาพเคลื่อนไหว ไอ้ฉันมัน
เป็นทีวีเด็กเล่น แล้วมันบอกว่าของมันของจริง มันยังตกลงเห็นใหม่

ฉะนั้นบอกว่าจิตว่างมีจริง แต่เขาเขียนเองในแก่นธรรมนั้นนะ จิตว่างไม่มีอยู่จริง จิต
ว่างไม่มีอยู่ในพระพุทธศาสนา โอ้ ฟังแล้วเศร้า ไปอ่านเองแล้วเศร้ามากนะ แล้วประกาศตน
ว่าเป็นพระอรหันต์ ของแก่นนี้ของพื้นฐานมึงยังรู้ไม่ได้ แล้วประสาเราจิตว่างไม่มี สมมุติพวก
โยมนะไปทำสมาธิได้ แล้วไปบอกเขาว่า เขาบอกมันไม่มี พวกโยมก็ผิคนะสิ ในเมื่อเขา
มีทฤษฎีอย่างนี้ แล้วถ้ามีคนทำได้จริงว่างได้จริงเป็นสมาธิได้จริง ไปรายงานเขา ถ้าเป็นลูกศิษย์
เขาจะไปรายงานเขา เขาก็บอกว่าผิด

ถ้าพูดอย่างนี้แล้วมันมีตอนอยู่กับหลวงตา มีโยมคนหนึ่งภาวนาเป็น ชนชั้นมันขาด
แล้วไปตามอาจารย์เขา อาจารย์เขาบอกไม่มี เขาว่าชนชั้นมันขาดสูญไป เขาว่าชนชั้นมันขาดแล้ว
ต้องไม่มี แต่ลูกศิษย์เขาปฏิบัติแล้วชนชั้นมันขาด แต่ขาดแล้วมีใจ ก็ขัดแย้งกับอาจารย์เขาก็มา
หาหลวงตา หลวงตาบอกมึงนะถูกอาจารย์มึงนะผิด อาจารย์มึงชื่ออะไร ที่แรกเขาไม่ยอม
บอกนะแต่ตอนหลังเขาก็บอก เขานะถูก

อย่างที่พระพุทธเจ้านะ เวลาพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วมันขาดมีใจ มันขาดที่กิเลสใจ มันไม่ได้ขาดที่ขันธ มันขาดที่กิเลส พอกิเลสขาดปั๊บ ขันธกับจิตก็แยกออกจากกัน เพราะกิเลสมัน คือ สังโยชน์ กิเลสมัน คือ สังโยชน์มันรัดไว้ พอกิเลสมันขาด นี่ใจที่ว้างหลวงตาบอกขันธก็จริงของขันธ ทุกข์ก็จริงของทุกข์ จิตก็จริงของจิต พอจริงต่างอันต่างจริงก็อยู่ด้วยกัน มันจริงหมดมันก็ขาดหมด

แต่เพราะอะไร ที่มันไม่ขาดเพราะอะไรไม่รู้ไหม ไม่ขาดก็เพราะเราปลอมใจ จิตเราปลอม เราไม่รู้จริง เรารู้ด้วยการคาดหมาย เรารู้ด้วยจินตนาการของเรา ในเมื่อจิตมันไม่จริง ขันธก็เลยไม่จริง เพราะขันธเขาหลอกมึงใจ เดียวดีเดียวชั่วใจ พอจิตเราไม่จริงทุกอย่างมันก็ไม่จริงหมดเลย พอไม่จริงไม่จริง ของไม่จริงมาอยู่ด้วยกัน มันก็ลือกไว้ด้วยสังโยชน์ใจ สังโยชน์ คือ ความสงสัย ความไม่รู้จริง ก็ลือกไว้ใจ ลือกไว้ เราก็ไม่มีอะไรเลย

แต่เวลามันจริงปั๊บมันขาดหมด พอมันขาดหมดเห็นไหม นี่ใจถ้าขันธมันเป็นจริง มันขาดแต่ขาดมี ถ้าไม่ขาด ขาดไม่มี ทำไมพระพุทธเจ้าจำพระสุทโธทนะได้ จำสามเณรรากุได้ ความจำ คืออะไร คือ สัญญา สัญญา คือ ขันธ ๕ อ้าว แล้วทำไมพระพุทธเจ้าจำสามเณรรากุได้ละ ความจำนี้ คืออะไร นี่ใจมันขาดมีใจ มันขาด กิเลสมันขาดไปมันยังมีอยู่ มีอยู่ คือ เรายังจำ เรายังรับรู้ ถึงภพชาติ รับรู้ถึงสังกมมมนุษย์นี้ได้ อยู่ รู้ได้อยู่นี้แต่มันสะอาด ขันธสะอาดเห็นไหม

การหาเว ปัญจักขันธา ขันธที่เป็นภาระกับขันธที่สะอาด พระอรหันต์เป็นขันธที่สะอาด ความรู้สึกถึงกิเลสถึงเป็นสะอาดหมด เพราะมันไม่มีอวิชชา ไม่มีมารยาสาใด นี่ใจว่า พระอรหันต์ไม่มีมารยาสาใด ไม่มีมารยาภาพ มันเป็นความสะอาดบริสุทธิ์ทั้งหมด มันแสดงออกโดยสัญชาตญาณ แล้วพอเขาบอกว่าพอขันธมันขาด ขาดมี พอหลวงตายืนยัน เขาก็สบายใจ นี่เหมือนกันถ้าเราทำได้จริง เพราะมีฉภาทัญญู คือ ความเห็นผิด

แล้วเราปฏิบัติกันเป็นสัมมาทัญญู ถ้าปฏิบัติจริง รู้จริง เห็นจริง ความถูกต้อง ไปถามปัญหาเขานะ เขาทำให้เราผิดพลาด คือ ทำให้เรางงหมดนะ เพราะอะไร เพราะหัวหน้าไม่

เป็น ย้อนกลับมาที่หลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นบอกเวลาพระปฏิบัติ ปฏิบัติมานานะผู้เฒ่าจะแก้ะ
การแก้จิตมันแก้ยากนะ ถ้าผู้เฒ่าตายไปใครจะแก้

แล้วในปัจจุบันมันมีก๊องค์ หลวงตาพูดเราฟังแล้วมันก็ดีใจนะว่าผู้รู้จริงยังมีอยู่ แต่!
แต่มีอยู่ก๊องค์ มีอยู่จนโลกนี้เขากลืนกินหมดแล้วละ ไม่กลืนกิน กระแสเขาจะแรงขนาดนี้
หรือ กระแสเขาแรงมาก แต่เราก็ทำเพื่อสังคม นี่วันนี้พูดยืนยันเพราะอ่านเห็นเยอะ แต่อัน
ไหนมันสะดุดใจ สะดุดใจที่เขาพูดให้โยมฟัง แล้วเดี๋ยวก็สะดุดใจตรงอื่นอีก แล้วก็จะมา
พูดเรื่องอื่นอีก แต่ก็เรื่องเดียวกันนั่นนะเรื่องความเห็นผิด เอวัง